

MAJANDUSTEATED

Weekly Bulletin of the Institute of Economic Research

KONJUNKTUURINSTITUUDI VALJAANNE
ILMUB KORD NÄDALAS

Toimetus, tel. 480-23. Piiskopi 2.
Talitus, tel. 468-24. TALLINN, Toom-Rätthi 10.
Tellimishind aastas Kr. 5.—
ühes kuukirjaga „Konjunktuur“ Kr. 12.—
Üksiknumber 15 senti.

KONJUNKTUURINSTITUUDI DIREKTOR
JA VASTUTAV TOIMETAJA

A. PULLERITS

TOIMETAJA A. TOOMS

Majandussektiooni juhataja J. Janusson
Sektiooni nõukogu esimees J. Jaakson
Põllumajandussektiooni juhataja J. Kurkus
Sektiooni nõukogu esimees dr. E. Terasmäe

Nr. 29

Tallinn, 23. juulil 1940

VI aastakäik

SISU:

	Lk.
PÖLLUMAJANDUS	
Viljade seisund 15. juuliks 1940. a.	458
Põllumajanduse mehhaniseerimine NSVL-us	460
TÖÖSTUS JA KAUBANDUS	
Väliskaubandus juunis 1940. a.	462
Kaubavahetus NSVL-ga 1940. a. I poolel	463
PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD	
Võiturg	465
Kaseiniturk	465
Peekoniturg	465
Tapaloomade- ja lihaturg	465
Toornahkadeturg	466
Kanamunaturg	466
Piimaturg	467
Teraviljaturg	467
Aedviljaturg	467
Kalaturg	467
VALISMAA MAJANDUSTEATMEID	
Leedu Põllumajandussaaduste tootmisest ja kaubandusest	468
INFORMATSIOONI OSA	
Eesti Panga nädalaruanne	470
VALISMINISTEERIUMI VALISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED	
Veejõujaama ehitamine Ensos NSVL-us	471
Uusi ravipreparaate NSVL-us	471
VSNV töötajad andsid laenuks riigile 6 miljardit rubla	471
Töötava talurahva olukorra parandamine Lätis	471
Uus müürus maisi- ja nisutagavarade järelevalveks Ungaris	472
Mootorsõidukite kummide müügi kitsendamine Ungaris	472
Unagri puu- ja juurvili Saksale	472
Uusi väljaveokeelde Rumeenias	472
Määrus õlitõstuste aktsiate müügikeelu kohta välismaalasele Rumeenias	472
Töösteenistuskohustus põllumajanduses Rumeenias	472

CONTENTS:

	Page
AGRICULTURE	
Conditions of Crops on July 15th, 1940	458
Mechanisation in Soviet Agriculture	460
INDUSTRY AND TRADE	
Foreign Trade in June, 1940	462
Estonian Trade with the USSR	463
AGRICULTURAL MARKETS	
Butter Market	465
Caseine Market	465
Bacon Market	465
Cattle and Meat Market	465
Rawhide Market	466
Egg Market	466
Milk Market	467
Grain Market	467
Vegetable Market	467
Fish Market	467
FOREIGN COUNTRIES	
Output and Trade of Lithuanian Agricult. Products	468
INFORMATION PART	
Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return	470
FOREIGN TRADE DEPARTMENT INFORMATION	
Construction of New Power Station in Enso, USSR	471
New Pharmaceutic Products in the USSR	471
RSPSR Workers' Purchase Government Bonds Amounting to 6 Milliard Roubles	471
Improvement of Living Conditions for the Farm Population in Latvia	471
New Regulations for the Sale of Matze and Wheat in Hungary	472
Hungary Restricts Sale of Tires	472
Germany Purchases Hungarian Fruit and Vegetable Crop	472
New Export Regulations in Rumania	472
Rumania Forbids Sale of Oil Industry Shares to Foreigners	472
Compulsory Farm Labour Service in Rumania	472

PÖLLUMAJANDUS

VILJADE SEISUND 15. JUULIKS 1940. A. CONDITIONS OF CROPS ON JULY 15th, 1940.

Talvilviljade seisundis võrreldes e. k. ei olnud suuri muudatusi üleriigilises ulatuses, küll aga üksikute piirkondade järgi. Suviviljade seisund leidis aga käesoleval kuul tänavu esmakordselt põhjalikumat hindamist, kuna m. k. hinnangul olid suviviljaosased alles liiga väikesed.

Rukkkiseisundit hindasid põllumajandus-korrespondendid riigi keskmiselt 90% viimase 10 a. keskmisest. M. k. hinnangul oli rukkkiseisund 91% viimase 10 a. keskmisest. Rukkkiseisund k. kuul näitas paranemist võrreldes e. k. L.-Eestis, kuna P.-Eestis näitas halvenemistendentsi. Võrreldes m. a. sama ajaga oli rukkkiseisund üleriigilises ulatuses pisut mõrgem. 1939. a. juulis hindasid põllumajandus-korrespondendid rukkkiseisundit 95% viimase 10 a. keskmisest.

Äsjase hinnangu järgi loodeti rukkiisaaki kujunevat Virumaal 12,8 kv ha-lt, Järva- 13,3 kv, Harju- 13,0 kv, Lääne- 11,9 kv, Saare- 8,6 kv, Pärnu- 3,6 kv, Viljandi- 15,0 kv, Tartu- 11,6 kv, Valga- 12,0 kv, Võru- 10,0 kv ja Petseri- 9,7 kv. Riigi keskmiselt loodeti rukkiisaaki kujunevat 12,0 kv-le ha-lt. M. a. saadi rukki riigi keskmiselt 15,1 kv ha-lt ja viimase 10 a. keskmiselt 13,3 kv ha-lt.

Äsjase hinnang oli küll viimane enne lõikust, kuid vaatamata sellele võivad järgmiste kuude hinnangud praegusest erineda, kuna ilmastikuolud ja viljapeksutingimused võivad seda veel muuta.

Talnisuseisund oli põllumajandus-korrespondentide hinnangul 15. juuliks 82% viimase 10 a. keskmisest, s. o. ligikaudu sama nagu kuu varem. Juunis hindasid põllumajandus-korrespondendid talnisuseisundit riigi keskmiselt 81% viimase 10 a. keskmisest. Võrreldes tänavust talnisuseisundit m. a. samaaegse hinnanguga näeme siin seisundi paranemust. M. a. juulis hinnati talnisuseisundit 78% viimase 10 a. keskmisest.

Maade järgi näitas talnisuseisund võrreldes eelmise kuuga erinevusi, olgugi mitte nii märgatavaid nagu rukki juures, kuid üldiselt näitas talnisuseisund paranemist L.-Eestis,

kuna P.-Eesti maades, arvatud välja Harjumaal, seisund pisut halvenes. Äsjase hinnangu järgi loodeti talnisuseisaaki kujunevat Virumaal 12,2 kv-le ha-lt, Järva- 12,5 kv, Harju- 12,7 kv, Lääne- 11,6 kv, Saare- 7,7 kv, Pärnu- 12,3 kv, Viljandi- 13,1 kv, Tartu- 10,5 kv, Valga- 10,4 kv, Võru- 9,0 kv ja Petseri- 8,4 kv. Riigi keskmiselt loodeti talnisuseisaaki äsjase hinnangu järgi kujunevat 11,4 kv-le ha-lt. M. a. saadi talnisu 13,2 kv ha-lt ja viimase 10 a. keskmiselt 13,9 kv ha-lt.

Suvinisuseaagi lootusi hinnati 15. VII s. a. 95% viimase 10 a. keskmisest, aasta varem samaaegsel hinnangul — 97% viimase 10 a. keskmisest. Maade järgi on suvinisuseisund erinev, veel enam aga kitsamais piirkonnis. Parimana hinnati suvinisuseisundit L.-Eestis, arvatud välja Võru- ja Petserimaal.

Äsjase hinnangu järgi loodeti suvinisuseisaaki kujunevat Virumaal 11,1 kv-le ha-lt, Järva- 10,3 kv, Harju 11,1 kv, Lääne- 9,7 kv, Saare- 6,8 kv, Pärnu- 11,0 kv, Viljandi- 11,1 kv, Tartu 9,5 kv, Valga- 9,2 kv, Võru- 7,5 ja Petseri- 6,6 kv. Riigi keskmiselt loodeti suvinisuseisaaki kujunevat 9,5 kv-le ha-lt. Aasta varem saadi suvinisu 10,1 kv ha-lt ja viimase 10 a. keskmiselt 10,0 kv ha-lt.

Odrasaagi lootusi hinnati äsjasel hinnangul 93% viimase 10 a. keskmisest, m. a. samaaegsel hinnangul — 96%. Võrreldes viimase 10 a. keskmiste saakidega oli odraseisund parim Pärnu-, Viljandi- ja Harjumaal, kus ta ületas viimase 10 a. keskmise, kuna mujal jäi alla selle.

Maade järgi loodeti odrasaaki kujunevat Virumaal 11,0 kv-le ha-lt, Järva- 10,6 kv, Harju- 10,2 kv, Lääne- 9,0 kv, Saare- 6,1 kv, Pärnu- 10,7 kv, Viljandi- 11,2 kv, Tartu- 8,9 kv, Valga- 8,3 kv, Võru- 6,7 kv ja Petseri- 5,7 kv. Riigi keskmiselt loodeti odrasaaki kujunevat 9,3 kv-le ha-lt. M. a. saadi otra 10,7 kv ja viimase 10 a. keskmiselt 9,9 kv ha-lt.

Kaerasaaki hinnati keskmiselt 91% viimase 10 a. keskmisest, m. a. samaaegsel hinnangul — 97%. Maade järgi osutus kae-

rasaagi hinnang võrreldes viimase 10 a. keskmisega parimaks Harju-, Pärnu- ja Viljandimaal, kuna muus maades nõrgemaks.

Kaerasaaki loodeti kujunevat ha-lt äsja-sel hinnangul Virumaal 11,2 kv-le, Järva- ja Harju- 10,4 kv, Lääne- 8,5 kv, Saare- 5,7 kv, Pärnu- 10,7 kv, Viljandi- 11,4 kv, Tartu- 9,4 kv, Valga- 8,8 kv, Võru- 7,0 kv ja Petseri- 6,5 kv. Riigi keskmiselt hinnati haerasaaki 9,2 kv-le ha-lt, m. a. — 10,4 kv ja viimase 10 a. keskmiselt 10,0 kv ha-lt.

Segaviljasaaki hinnati 95% viimase 10 a. keskmisest, aasta varem samaaegsel hinnangul — 98%. Maade järgi oli segaviljaseisund võrreldes viimase 10 a. keskmisega erinev. Parimaks osutus ta Harju-, Pärnu- ja Viljandimaal.

Maade järgi loodeti segaviljasaake ha-lt kujunevat Virumaal 11,6 kv, Järva- 11,3 kv, Harju- 11,5 kv, Lääne- 9,8 kv, Saare- 6,7 kv, Pärnu- 12,0 kv, Viljandi- 12,6, Tartu- 10,0 kv, Valga- 9,5 kv, Võru- 6,7 kv ja Petseri- 6,8 kv. Riigi keskmiselt loodeti segaviljasaaki kujunevat 10,8 kv-le ha-lt m. a. 11,9 kv ja viimase 10 a. keskmise 11,4 kv vastu.

Kartulisaagi lootusi hinnati 86% viimase 10 a. keskmisest, m. a. samaaegsel hinnangul — 90%.

Maade järgi võis panna tähele erinevusi kartulisaagi hinnanguis; nõnda loodeti kartulisaaki ha-lt kujunevat Virumaal 119 kv-le, Järva- 125 kv, Harju- 120 kv, Lääne- 94 kv, Saare- 67 kv, Pärnu 108 kv, Viljandi- 121 kv, Tartu- 111 kv, Valga- 110 kv, Võru- 95 kv ja Petseri- 70 kv. Riigi keskmiselt loodeti äsjasel hinnangul kartulisaaki kujunevat 107 kv-le ha-lt; m. a. saadi kartuleid 98 ja viimase 10 a. keskmiselt 125 kv ha-lt.

Linaseisundit hindasid põllumajandus-korrespondendid 82% viimase 10 a. keskmisest, aasta varem oli linaseisund samaaegsel hindamisel ligikaudu sama, s. o. 83% viimase 10 a. keskmisest saagist. Parimaks viimase 10 a. keskmisest hinnati linaseisundit Pärnu- ja Viljandimaal, kuna muus maades jäi hinnang alla 10 a. keskmist taset.

Riigi keskmiselt loodeti linakiusaaki kujunevat 2,6 kv-le ha-lt, m. a. saadi 2,7 kv ha-lt ja viimase 10 a. keskmiselt 3,1 kv. Maade järgi võis panna tähele erinevusi linakiusaagi

hinnanguis, kusjuures L.-Eestis olid saagilootused paremad ja P.-Eestis nõrgemad.

Põlluviljade seisundi hindamisel võis panna tähele erinevusi üksikute maade ja osalt ka väiksemate rajoonide järgi. Tänavused ilmastikuolud viljakasvuks on olnud väga erinevad, kuna sademeid on tulnud peamiselt hoogvihmade näol. Sademeist on olnud aga siiski puudus, nagu teatavad korrespondendid. 15. juuliks saadud teadete järgi teatas 78,1% korrespondentidest, et sademeid oli liiga vähe või puudusid täielikult, ja ainult 21,9% korrespondentidest teatas rahuldavast sademekogusest.

Soojustingimused olid suures enamuses head. 73,4% korrespondentidest teatas häist ja väga häist soojustingimusi, 23,2% rahuldavaist ja ainult 3,4% korrespondentidest teatas halbade soojustingimusi.

Viljade seisund 15. juuliks (% viimase 10 a. keskmisest).

State of Crops on July 15th (% of Last 10 Years' Average).

	Rukis Rye	Taliniis Winter Wheat	Suvinisu Summer Wheat	Oder Barley	Kaer Oats	Segavilj Mixed Crop	Kartul Potatoes	Lina Flax
Viru . . .	96	87	100	92	94	95	86	73
Järva . . .	94	84	93	93	91	90	93	98
Harju . . .	106	92	105	103	109	109	99	105
Lääne . . .	96	82	90	92	89	90	86	84
Saare . . .	81	65	72	70	69	67	72	99
Pärnu . . .	95	89	110	107	109	105	86	106
Viljandi . .	90	84	104	102	103	102	90	105
Tartu . . .	78	75	96	94	81	88	84	87
Valga . . .	89	80	94	95	87	91	59	87
Võru . . .	90	79	89	84	88	72	78	74
Petseri . . .	88	76	71	61	68	65	61	70
Keskmine— Average—								
1940	90	82	95	93	91	95	88	82
1939	95	78	97	96	97	98	90	83
1938	96	97	115	110	115	113	102	101
1937	113	103	108	97	105	103	95	108
1936	99	94	95	85	97	93	87	99
1935	94	87	105	96	100	100	91	116
1934	128	122	122	111	117	113	100	116
1933	107	103	—	63	75	70	75	74
1932	110	103	—	97	105	100	89	90
1931	95	89	—	100	107	107	93	98

Heinasaagile avaldas aga sademete puudus suuresti kahjustavat mõju.

Põldheinad kannatasid juba eelmisel suvel põua tagajärjel ja osa põldheinaoraseid isegi hävis. Tänavune kuiv kevad halvendas veelgi seisundit ja äsjasel hinnangul saadud

andmete järgi peab põldheinasaaki pidama äpardunuks. Riigi keskmiselt hindasid põllumajandus-korrespondendid põldheinasaaki 51% viimase 10 a. keskmisest ehk 14,2 kv ha-lt. Ka m. a. põldheinasaak äpardus. M. a. saadi põldheina 17,3 kv ha-lt. Viimase 10 a. keskmiselt saadi põldheina 27,7 kv ha-lt.

Niitheinasaagile avaldasid halba mõju juba kevadised öökülmad ja hiljem ka ebasoodsad niiskustingimused. 15. juuliks tehtud hinnangu järgi loodeti niitheinasaaki kujunevat 8,0 kv-le ha-lt, s. o. 84% viimase 10 a. keskmisest. Viimase 10 a. keskmiselt saadi niitheina 9,5 kv ha-lt.

PÕLLUMAJANDUSE MEHHAANISEERIMINE NSVL-us. MECHANISATION IN SOVIET AGRICULTURE.

Põllumajanduse ümberkorraldamisega sotsialistlikule suurmaapidamissüsteemile NSVL-us algas selle kiire mehhaniseerimine. Järgnevas toome mõningaid andmeid selle kohta, mis suunas on arenenud põllumajanduse mehhaniseerimine ja kuivõrd kiirelt on see toimunud.

Põllumajanduse mehhaniseerimise alal pandi esijärjes rõhku jõumasinate soetamisele ja rakendamisele, kuna selle läbi avaneb võimalus tööjõudlust tõsta palju kiiremalt kui ühelgi muul viisil. Algas traktorite suur rakendamine põllumajanduse teenistusse. Kuna NSVL-us algaastail puudus oma jõuline traktorite-tööstus, osteti traktoreid välismaalt. 1921—27. a. osteti välismaalt põllumajanduse jaoks 28 700 traktorit, samal ajal andis omatööstus kõigest 2700. 1928—32. a. toodi välismaalt põllumajanduse jaoks 59 600 traktorit ja omatööstus andis juba 94 800, seega oli omatööstus juba ülekaalus. Alates 1932. a. oli NSVL-us omatööstus tõstetud juba nii kõrgele, et ta rahuldab kogu traktorite suureneva vajaduse täielikult ja samast aastast on traktorite sissevedu lõpetatud. 1932—38. a. andis NSVL-u omatööstus põllumajandusele 442 800 traktorit. Traktorite rakendamine põllumajandusse on toimunud jõuliselt viimasel kahel viisaastakul omatööstuse arendamisega. Põllumajandusse rakendatud traktorite arv tõusis 26 700-lt 1928. a. 148 500-le 1932. a. ja 488 500-le 1938. a. Traktorite jõudlust arvestati 1938. a. 9,2 milj. hobusejõule 2,2 milj. HJ vastu 1932. a. Traktorite jõudluse ulatusest annab lähema kujutluse selle võrdlemine põlulviljade külvipinnaga. Nii tuli ühe mehaanilise hobusejõu kohta põlulviljade külvipinda 1932. a. 60,4 ha, 1937. a. — 16,0 ha ja 1938. a. — 14,9 ha. Ühe 15-hobusejõulise traktori kohta tuli põlulviljade külvipinda

1932. a. 908 ha, 1937. a. — 242 ha ja 1938. a. — 223 ha. Traktorite rakendamine põllumajandusse on olnud nii suur, et sel alal on jõutud juba lähedaselt selleni, mis määral on võimalik praeguses olukorras üldse rakendada traktorijõudu.

Traktorite rakendamine põllumajandusse on toonud põhjalikke muutusi maaharimisse, külvitöösse, viljakoristamisse ja -peksutöösse. Maaharimisel on võetud tarvitusele uusi maaharimisriistu, milledega saab töid teostada hoopis kiiremalt ja põhjalikumalt. 1938. a. andmeil oli NSVL-us tarvitusel 493 500 traktori-künniatri, 10 600 pöösaskünni eriatra ja 2700 sookünni eriatra, siis 216 300 traktori-kultivaatorit, 87 400 traktori-kõrrekündjat, külvide tegemiseks 222 400 traktori-teraviljakülvimasinat, 13 800 puuvillakülvimasinat ja 29 300 peedikülvimasinat. Võrdluseks märgime, et 1928. a., s. o. 10 aasta eest, oli traktori-künniatri 9300 ja 1910. a. ainult ca 300. Traktori-külvimasinaid oli 1928. a. 500 ja 1910. a. ei olnud neid üldse. Siit nähtub, millise suure tempoga on künnikülvitööde mehhaniseerimise alal jõutud edasi.

Viljakoristamistöde alal on rakendatud kõige uuemat tüüpi kombineeritud masinaid — nn. kombaine, millised lõikavad ja üheaegselt ka peksavad vilja. Kombaine oli rakendatud NSVL-us 1928. a. ainult 2, 1932. a. tõusis nende arv juba 14 500-le ja 1938. a. — 153 800-le. Koristamise erimasinaist on rakendatud traktorijõul veetavaid peedivõtjaid, milliste arv tõusis 1938. a. 19 300-le, siis lina-kitkujaid — 10 500 ja kartulivõtjaid, milliste arv tõusis 1938. a. 11 700-le. Loetletud on moodsemad masinad. Nende kõrval on leidnud rakendamist suurel arvul muud masinad, kusjuures avaldub aga kindlalt tendents mehaanilise jõuga töötavate masinate arvu

kasvule, hobuse ja muul viisil käivitataivate masinate arv väheneb. Veotööde sooritamiseks on rakendatud põllumajanduses suur arv veoautosid. 1938. a. andmeil tõusis veoautode arv põllumajanduses 195 800-le 1932. a. — 14 200-lt ja 1928. a. — 700-lt. Mehaanilise jõu põllumajandusse rakendamisega on põhiliselt muutunud jõuallikate koostis põllumajanduses olevast jõuvarast hobusejõu arvele 99,2%, vähenes selle osatähtsus 1928. a. 96,0%, 1932. a. — 77,8% ja 1938. a. — 30,1%-le. Mehaanilise jõu osatähtsus on vastavalt kasvanud ja viimasest langes 1938. a. traktoreile 30,3%, veoautodele — 17,4%, kombainimootoreile — 14,0%, muule meh. jõuallikaile — 8,2%.

Erakordselt suure arvu traktorite ja muude masinriistade põllumajandusse rakendamisega on põllumajanduse alal ulatuslikud põhitööd juba suure osas täiesti mehhaniseeritud. Mehhaniseerimise alal esijärjes sammuvad riiklikud põllumajapidamised — sovhoosid. Teraviljasovhoosides on traktori ja kombainiga teostatavad tööd viidud täies ulatuses läbi. Samuti loomakasvatuse sovhoosides on maaviljuse osa täiel määral mehhaniseeritud, kuna puhtloomapidamise osas ei ole mehhaniseerimine leidnud veel vajalisel määral aset. Nii teostati traktorijõu abil sovhoosides 1937. a. andmeil künnitöid 97%, teraviljakülvitöid 98%, puuvillakülvitöid 96%, suhkrupeedikülvitöid 100%, teraviljakoristamistöid 95%, teraviljakoristamisest kombainidega 87% ja suhkrupeedi koristamistöid 100%.

Kolhoosides on samuti tööde mehhaniseerimise alal suudetud jõuda juba kõrgele järjele. 1938. a. andmeil teostati kolhoosides künnitöid suvivilja alla traktorijõul 75%, kõrrekünnidest 72%, suviviljakülvitöid 44%, taliviljakülvitöid 50%, puuvillakülvitöid 65%, suhkrupeedikülvitöid 95%, teraviljakoristamisest 45%, teraviljakoristamisest kombainidega 42%, päevalillekoristamisest kombainidega 80%, suhkrupeedi ülesvõtmisest 80% ja kiuinakoristamisest (-kitkumisest) 20%. Võrdluseks märgime, et 1933. a. teostati traktorijõul künnitöid suvivilja alla 22%, kõrrekünnidest 23%, suviviljakülvitöid 7%, taliviljakülvitöid 7%, teraviljakoristamistöid 10% ja kombainidega ainult 1%. Toodud arvudest

nähtub, et põllutööde mehhaniseerimine on arenenud eriti hoogsalt viimaseil aastail. Kolhooside põllutööd on kõige enam mehhaniseeritud NSVL-u lõuna ja kagu piirkonnis. Näit. Stalingradi oblastis 1938. a. oli traktorijõul külvatud 88% suviviljakülvitöid, kesakünnidest tehtud 95%, teraviljakoristamisest — 83%, siinhulgas kombainidega 76%, kõrrekünnidest — 85%. Saratovi oblastis oli teraviljakoristamisest mehhaniseeritud 82%, siinhulgas kombainidega 67%, Rostovi obl. vastavalt 87% ja 73%, Krimmis 100% ja 91% jne.

Sääraseid tulemusi kolhoosides võidi saavutada vaid riiklike masin-traktorijaamade asutamise ja nende otstarbeka töö korraldamisega. 1938. a. andmeil töötas NSVL-us 6358 riiklikku masin-traktorijaama ja neisse oli koondatud 394 000 traktorit, millede jõudlust arvestati 7 437 000 HJ-le. Masin-traktorijaamadele kuuluvad traktorid moodustasid põllumajandusse rakendatud traktorite üldarvust 82%. Kombainidest kuulus masin-traktorijaamadele 127 200 ehk 82%, veoautodest — 74 600 ehk 38%. Masin-traktorijaamad on suured ettevõtted. 1938. a. andmeil tuli ühe masin-traktorijaama kohta keskm. 15 HJ-ks arvestatud traktoreid 78,0. Üks masin-traktorijaam tuleb keskm. 32 kolhoosi kohta ja ühe jaama kohta tuleb põlluviljade külvipinda 17 200 ha. Need on keskmised arvud. Üksikuisi piirkonnis on masin-traktorijaamad võimsuselt erineva suurusega, samuti erineb neile töö suhtes kuuluvate kolhooside arv. Masin-traktorijaamadest on kuni 10 kolhoosiga 11% ja üle 60 kolhoosiga samuti 11%. Suure arvu kolhoosidega on eriti NSVL-u kesksed oblastid. Näiteks Ivanovi ja Kaliinini obl. üle 50% masin-traktorijaamadest teenivad 61 kuni 100 kolhoosi ja umbes 25% — üle 100 kolhoosi igati. Traktorite arv kõigub ühe masin-traktorijaama kohta 20 kuni 120. Traktorite-park omab masin-traktorijaamades peatähtsust. Jaamade üldvarustis koosneb aga väga paljudest mitmekesiseist masin-riistadest. Neist nimetame siin mõnda tähtsamat, milliseid tuli 1938. a. andmeil keskm. ühe masin-traktorijaama kohta NSVL-us: traktoriatru 59,9 tk, traktori-teraviljakülvimasinaid 29,0 tk, kombaine 20,0 tk, suuri viljapeksumasinaid 13,6 tk jne. 1932—38. a. kasvas traktorite arv keskmiselt masin-trak-

torijaama kohta kahekordseks, traktorite võimsus hobusejõudude järgi — kahe- ja poolekordseks ning teostatud tööde koguse järgi — ligemale neljakordseks. Viimast on saavutatud masinate parema rakendamise oskuste omandamisega laialdaste rahvamasside poolt. Teise viisaastaku kestel on sovhoosides, masin-traktorijaamades ja kolhoosides antud tehnilist õpetust enam kui neljale milj. inimesele. Koolides ja kursusil on valmistatud ette 1 628 000 traktorijuhti, 364 000 kombainijuhti jne.

Põllumajanduse jõuline mehhaniseerimine

NSVL-us on andnud juba suuri tulemusi inimtööjõu säästmisel ja põllumajandussaaduste tootangu tõstmisel. 1937. a. arvestuse järgi kulus kolhoosides tegelikult tööjõudu neil traktoritööl, millised teostati masin-traktorijaamade poolt, 220,8 milj. inimtööpäeva. Kui samad tööd teostatuks hobusejõul ja käsi, kulunuks seks 1 070,6 milj. inimtööpäeva. Samuti säästeti inimtööjõukulu kõigi muude masin-riistade rakendamisel. Põllumajanduse mehhaniseerimine võimaldas vähendada töötajate füüsilist tööpinget ja lühendada ka tööpäeva.

TÖÖSTUS JA KAUBANDUS

VÄLISKAUBANDUS JUUNIS 1940. A. — FOREIGN TRADE IN JUNE, 1940.

Väliskaubanduskäive oli k. a. juunis tunduvalt suurem kui m. a. samal ajal, kusjuures tõus esines koguselt kui ka väärtuselt, kuid väärtuselt enam peamiselt kaubahindade tõusu tõttu. Võrreldes m. a. juuniga, kasvas väliskaubanduskäive 18,8 milj. kr-lt 26,9 milj. kr-le (43,2%), sellest sissevedu 8,3 milj. kr-lt 10,7 milj. kr-le (29,2%) ja väljavedu 10,5 milj. kr-lt 16,2 milj. kr-le (54,2%). Koguselt osutas väliskaubanduskäive võrdlemisi mõõdukalt juurdekasvu, suurenedes 81 tuh. tn-lt 83 tuh. tn-le (2,5%), kusjuures tõus toimus peamiselt sisseveo arvel, kuna väljaveetud kaupade kogus jäi k. a. juunis väiksemaks kui m. a. samal ajal — eeskätt raskekaahuliste kaupade kahanemise tõttu toor- ja poolvalmisainete kui ka valmissaaduste osas.

Väljaveetud kaupadest (väärtuselt) suurenes võrreldes m. a. juuniga elusloomade, toit- ja maitseainete ning toor- ja poolvalmisainete osa, kuna valmissaaduste väljavedu osutas samal ajal tagasiminekut. Koguselt suurenes vaid elusloomade ja toit- ning maitseainete väljavedu, kuna toor- ja poolvalmisainete kui ka valmissaaduste eksport tõmbus tunduvalt tagasi. Elusloomade ja toit- ning maitseainete väljavedu kasvas võrreldes m. a. juuniga 5,0 milj. kr-lt 8,3 milj. kr-le (66,3%) ja toor- ning poolvalmisainete väljavedu 3,5 milj. kr-lt 6,1 milj. kr-le (73,3%), kuna valmissaaduste väljavedu vä-

henes samal ajal 2,0 milj. kr-lt 1,8 milj. kr-le (10,7%).

Sisseveetud kaupadest (väärtuselt) kasvas suhteliselt kõige enam elusloomade ja toit- ning maitseainete osa, kuna toor- ja poolvalmisainete — eeskätt valmissaaduste sisseveo juurdekasv — on mõõdukam. Koguselt suurenes vaid toor- ja poolvalmisainete sissevedu, kuna ülejäänud kaupade ost välismaalt näitas kahanemist. Nii suurenes elusloomade ja toit- ning maitseainete sissevedu 643 tuh. kr-lt 1,3 milj. kr-le (103,4%), toor- ja poolvalmisainete 1,6 milj. kr-lt 2,7 milj. kr-le (67,6%) ja valmissaaduste sissevedu 6,0 milj. kr-lt 6,6 milj. kr-le (10,9%).

Väliskaubanduslik tegevus arenes k. a. esimesel poolel võrdlemisi rahuldavalt, kusjuures kaubavahetuskäive jäi k. a. esimesel poolel väiksemaks kui m. a. samal ajal — eeskätt koguselt. Väljavedu oli võrdlemisi elav, kusjuures tõus esines koguselt kui ka väärtuselt. Sisseveopoolel oli tegevus tagasihoidlikum — eeskätt koguselt. Võrreldes m. a. esimese poolega kahanes väliskaubanduskäive 108,7 milj. kr-lt 108,2 milj. kr-le (0,5%). Väljavedu suurenes 56,6 milj. kr-lt 58,3 milj. kr-le (3,0%), kuna sissevedu langes samal ajal 52,1 milj. kr-lt 49,9 milj. kr-le (4,2%). Väliskaubandusbilanss kujunes 8,4 milj. kr. võrra aktiivseks 4,5 milj. kr. vastu m. a. samal ajal.

Väljaveetud kaupadest on elus-

Väliskaubandus pearühmade järgi.
Foreign Trade According to Principal Groups.

	Juuni				1. I—30. VI			
	tn		1000 kr.		tn		1000 kr.	
	1940	1939	1940	1939	1940	1939	1940	1939
VALJAVEDU — EXPORTS:								
Elusloomad, toit- ja maitseained, joogid	11 908	4 570	8 942	5 016	42 111	23 757	26 524	24 650
Toor- ja poolvalmisained	41 794	42 578	6 060	3 497	203 248	186 968	22 481	21 705
Valmissaadused	1 508	11 274	1 755	1 966	12 885	33 079	9 236	10 232
Väärismetallid ja -kivid	0	—	0	—	0	0	1	4
KOKKU — TOTAL	55 265	58 417	16 157	10 479	258 244	243 799	58 232	56 621
SISSEVEDU — IMPORTS:								
Live animals, food products, stim. and bever.	4 598	6 182	1 327	643	26 136	29 374	5 523	3 938
Raw- and semimanufactured materials	14 783	8 303	2 707	1 615	68 374	101 040	13 826	13 636
Manufactured materials	8 146	8 482	6 638	5 985	35 334	43 861	30 123	34 043
Precious metals and stones	0	0	22	35	1	3	457	512
KOKKU — TOTAL	27 525	23 467	10 694	8 278	129 845	174 278	49 929	52 124

loomad, toit- ja maitseained ning toor- ja poolvalmisained koguselt kui ka väärtuselt kasvanud, kuna valmissaadused, eeskätt koguselt, tõmbusid tagasi tunduvalt. Võrreldes m. a. esimese poolega suurenes elusloomade, toit- ja maitseainete väljavedu 24,7 milj. kr-lt 26,5 milj. kr-le (7,6%) ja toor- ning poolvalmisainete väljavedu 21,7 milj. kr-lt 22,5 milj. kr-le (3,6%), kuna valmissaaduste väljavedu langes samal ajal 10,3 milj. kr-lt 9,3 milj. kr-le (9,5%).

Väliskaubanduskäive juunis 1939.—40. a.
Turnover of June Foreign Trade, 1939.—40.

	Juuni		1. I—30. VI		I. I—30. VI 1939 = 100
	1940	1939	1940	1939	
1000 kr. — In 1000 Kr.					
Väljavedu — Exports	16 157	10 479	58 292	56 621	103,0
Sissevedu — Imports	10 694	8 278	49 929	52 124	95,8
Käive — Turnover	26 851	18 757	108 221	108 745	99,5
Väljavedu ±	+5 463	+2 201	+3363	+4 497	
Exports ±					
1000 tn — In 1000 Tons					
Väljavedu — Exports	55	58	258	244	105,7
Sissevedu — Imports	28	23	190	174	74,7
Käive — Turnover	83	81	388	418	92,8

KAUBAVAHETUS NSVL-ga 1940. A. I POOLEL.
ESTONIAN TRADE WITH THE USSR.

Sõja halvav mõju väliskaubandustegevusele ei piirdu üks Euroopa mandriga, vaid see ulatub kogu maailmale. Võrdlematult paremas seisundis on need maad, kus välis-

Sisseveetud kaupade koostis on võrreldes m. a. esimese poolega mõningal määral muutunud ja peamiselt langussuunas — eeskätt koguselt, kuna kahanemine väärtuselt on hinnatõusu tõttu mõõdukam. Nii on toor- ja poolvalmisainete sissevedu väärtuselt suurenenud, koguselt aga tublisti kahanenud. Sama tendents peegeldub ka elusloomade ja toit- ning maitseainete väljaveos. Ses osas on lahkumine koguse ja väärtuse vahel tavalisest suurem, mis on tingitud peale hinnatõusu veel rühma struktuurilisest muutusest kaalult raskemate kaubaliikide kahanemise suunas.

Võrreldes m. a. esimese poolega kasvas elusloomade ja toit- ning maitseainete sissevedu väärtuselt 3,9 milj. kr-lt 5,5 milj. kr-le (40,4%), koguselt aga langes samal ajal 29 tuh. tn-lt 26 tuh. tn-le (11,0%). Ka toor- ja poolvalmisainete väljavedu, vaatamata väärtuse suurenemisele 13,6 milj. kr-lt 13,8 milj. kr-le (1,4%), osutas koguselt tagasihinekut — 101 tuh. tn-lt 68 tuh. tn-le (32,3%). Valmissaaduste sissevedu kahanes koguselt 44 tuh. tn-lt 35 tuh. tn-le (19,4%) ja väärtuselt 34,0 milj. kr-lt 30,1 milj. kr-le (11,5%).

kaubandusest sõltuvad majandust pidurdavad tegurid on minimaalsed, nagu näeme NSVL-us. NSVL-u sõbraliku rahupoliitika tõttu avanes ka meil võimalusi senisest ti-

hedamaks koostöökä kaubavahetuse alal NSVL-ga. Selle sõbraliku koostöö tulemused peegelduvad kujukalt Eesti ja NSVL-u vahelise väliskaubanduse andmestikus.

Kaubavahetus NSVL-ga k. a. esimesel poolal näitab võrreldes m. a. I poollega erakordset tõusu, kusjuures kaubavahetuskäive suurenes 4,2 milj. kr-lt 22,2 milj. kr-le ehk enam kui 5-kordseks; sellest sissevedu 1,7 milj. kr-lt 10,5 milj. kr-le ehk enam kui 6-kordseks ja väljavedu 2,5 milj. kr-lt 11,7 milj. kr-le ehk ligi 5-kordseks, kusjuures väljaveo ülekaal ulatub k. a. esimesel poolal 1,2 milj. kr-le 771 tuh. kr. vastu m. a. samal ajal

Sisseveeos haarab tõus kõiki tähtsaimaid kaubarühmi, kuigi mõningate rühmade ühikute rühmade järgi. Suhteliselt osutatavad suuremat juurdekasvu toit- ja maitseained ning toor- ja poolvalmisained, kuna valmissaaduste sisseveeos tõus on mõõdukam.

Toit- ja maitseaineist on osatähtsusest esikohal suhkur, mida imporditi NSVL-st k. a. I poolal 5414 tn 1,7 milj. kr. väärtuses (m. a. 194 tn, 36 tuh. kr.), soola 5019 tn 105 tuh. kr. väärtuses (m. a. 4929 tn, 88 tuh. kr.), rukist 2375 tn 402 tuh. kr. väärtuses (m. a. sissev. ei olnud) ja õlikooke loomasöödaks 3544 tn 534 tuh. kr. väärtuses (m. a. sissev. ei olnud).

Toor- ja poolvalmisaineist omab olulist tähtsust puurvill, mida veeti sisse 1804 tn 2,6 milj. kr. väärtuses (m. a. sissev. ei olnud), sellest 155 tn 228 tuh. kr. väärtuses toodi sisse töötlemiseks, mis hiljem läheb lõngana NSVL-u tagasi. Petrooleumi imporditi NSVL-st 7061 tn 1,1 milj. kr. väärtuses (m. a. 3969 tn, 239 tuh. kr.), superfosfaati 17294 tn 927 tuh. kr. väärtuses (m. a. 11557 tn, 477 tuh. kr.), kaalisoola 1365 tn 164 tuh. kr. väärt. (m. a. 862 tn, 76 tuh. kr.); gaasiõli 1138 tn 181 tuh. kr. väärtuses (m. a. 718 tn, 36 tuh. kr.), määrdeõli 1032 tn 241 tuh. kr. väärtuses (m. a. 265 tn 27 tuh. kr.), parafiini 139 tn 121 tuh. kr. väärtuses (m. a. sissev. ei olnud), bensiini 653 tn 121 tuh. kr. väärtuses (m. a. 1102 tn, 89 tuh. kr.) ja toortubakat 97 tn 300 tuh. kr. väärtuses (m. a. 34 tn, 97 tuh. kr.). Peale nimetatud tähtsamate toor- ja poolvalmisainete osteti NSVL-st veel tsarakujilkarusnahku, aprikoosi-

tuumi, lina- ja kamepitakku, kaamelikarvu, metall- ja mineraalmaaake, malmi ja mitmesugust savi. Keemiatooraineist: puhastamata glütseriini, masuuti, bensooli, harpiust, puhastamata väävli, tsämi ja nende osi arstlikuks tarbeks jne.

Valmissaadusist on nimetamisväärt osa töötletud raual ja terasel, mida toodi sisse latt-, vorm- ja sordirauana ning terasena 3316 tn 950 tuh. kr. väärtuses (m. a. sissev. ei olnud). Ka põllutöömasinad on märkimisväärselt veetud NSVL-st sisse, kokku 408 tn 256 tuh. kr. väärtuses; imporditi: külvimasinaid 113 tuh. kr. väärtuses, rohu- ja viljaniitjaid 89 tuh. kr. väärtuses ning väiksemal määral hobuserahasid, atru, äkkeid, hekslimasinaid jne. Valmissaaduste osas esinevad veel sõidu- ja veoautod, tulekindlad tellised ja -plaadid, elektrilambid, termomeetrid; keemia-tööstussaadusist: seerumid ja bakteripreparaadid, albumiin, lämmastikhapukaaliüm, klooriubi, väävel- ja soolhape, jood, kaitsiumkarbiid, alisariinvärvid, lõhkeained tööstusile ja mitmesugused muud keemiatööstussaadused.

Väljaveetud kaupadest omavad kaaluvat tähtsust elusloomad (elussead) ja toit- ning maitseained, kuid ka toor- ja poolvalmisained. Võrreldes m. a. esimese poollega esineb tõus kõigi rühmade järgi. Erakordselt tugevat tõusu osutab toor- ja poolvalmisainete kui ka toit- ning maitseainete väljavedu. Toor- ja poolvalmisainete väljavedu kasvas 121 tuh. kr-lt 3,0 milj. kr-le ehk ca 25-kordseks ja toit- ning maitseainete väljavedu 367 tuh. kr-lt 4,7 milj. kr-le ehk enam kui 13-kordseks. Mõõdukam on tõus elusloomade (elusigade) väljaveos. Viimaste müük NSVL-u kasvas 1,5 milj. kr-lt 3,2 milj. kr-le ehk enam kui 2-kordseks.

Toit- ja maitseaineist eksporditi võid NSVL-u k. a. esimesel poolal 1436 tn 3,1 milj. kr. väärtuses, kuna m. a. samal ajal nimetamisväärselt või väljavedu NSVL-u ei olnud. Peale võid on õige tublisti veetud välja veel rööskpiima ja -koort. Rööskpiima väljavedu ulatub k. a. esimesel poolal 4656 tn-le 675 tuh. kr. väärtuses (m. a. 2964 tn 356 tuh. kr.) ja rööskkoores väljavedu 945 tn-le 756 tuh. kr. väärtuses (m. a. väljav. ei olnud). Juustu, mille väljavedu m. a. I poo-

lei NSVL-u ei olnud, eksporditi tänavu 67 tn 99 tuh kr. väärtuses.

Toor- ja poolvalmisainete väljaveos on tselluloos valitseva tähtsusega. Tselluloosi veeti välja k. a. esimesel poolel 15 715 tn 2,4 milj. kr. väärtuses, kuna m. a. samal ajal selle väljavedu NSVL-u ei olnud. Vasikatoornahku müüdi NSVL-u 121 tn 350 tuh. kr. väärtuses (m. a. 76 tn, 122 tuh. kr.), lina 113 tn 230 tuh. kr. väärtuses ja lina-

takku 19 tn 26 tuh. kr. väärtuses (m. a. väljav. ei olnud).

Valmissaadusist omab puuvilla-lõng suuremat osatähtsust. Puuvillalõnga väljavedu NSVL-u ulatub 153 tn-le 428 tuh. kr. väärtuses (m. a. väljav. ei olnud). Paberit (pakkimis-, trüki-, kirjutus- ja munstükkipaber) eksporditi NSVL-u k. a. I poolel 1 336 tn 347 tuh. kr. väärtuses (m. a. 340 tn, 78 tuh. kr.).

PÕLLUMAJANDUSSAADUSTE TURUD

VÖITURG. — BUTTER MARKET.

Väljasturgudel on või pakkumine näidanud viimaseil nädalail vähenemistendentsi. Pikaajaline kuivus Taamis on pidurdanud olulisel määral rohukasvu, mistõttu võitoodang on näidanud pidevat tagasiminekut kuni 10%. Kopenhaageni noteering tõusis e. n. 324 Tkr-le 100 kg eest. M. a. samal ajal oli Taani võihinnaoteering 220 Tkr. Hollandis on või siseturu hinnad näidanud pidevat tõusu, mistõttu eksporditavad kogused on väikesed.

M. n. võihind jäi endiseks. Eksportvõihinnaaks noteeriti 208 s. kg. franko saatejaam 22.—28. VII s. a. sissetulnud või kohta. Tendents kindel.

Siseturul maksus või m. n. s. kg:

Tallinn	lauavõi 215—221, küügivõi 185—200
Tartu	„ 215—221, „ 195—200
Narva	„ 215—221, „ 200—205
Viljandi	„ 220 „ 190—200
Valga	„ 215 „ 200
Rakvere	„ 215—220, „ 190—200

KASEIINITURG. — CASEINE MARKET.

Kaseiiniturul valitseb püsiv seisund, mistõttu kaseiinihindade noteerimiskomisjoni poolt noteeriti 22. VII kaseiinile endised hinnad, s. o. I sordi hinnaks 27 s. kg ja II s. 25 s. kg, kusjuures toorkaseiin peab sisaldama kuivainet 36%. Vastavalt kuivainesial-

dusele võib hind kujuneda kas kõrgemaks või madalamaks.

Kaseiinihind on püsinud mainitud tasemel juba pikemat aega ja on m. a. hinnast tunduvalt kõrgem.

Tendents kaseiiniturul on kindel.

PEEKONITURG. — BACON MARKET.

Elussigade ja peekonihinnad püsivad stabiilseina. M. n. maksti endisi hindu.

21. VII—27. VII s. a. maksavad ühingu „Eesti Lihaeksport“ ühistapamajad põllupidajale peekonsigadest järgmisi hindu kg s.:

Tapakaalud	1. sort	2. sort	3. sort	4. sort
60—72 kg	116	111	Siseturu hinnad	
55,5—59 „	111	Siseturu hind		
72,5—75 „	111	„		
75,5—80 „	Siseturu hind			

TAPALOOMADE- JA LIHATURG. — CATTLE AND MEAT MARKET.

Tapaloomade ja lihaturul kerkisid hinnad m. n. mõne punkti võrra paremas toitumuses olevate tapaveiste, nuumatud vasikate ja

kõigi sigade juures, arvatud välja vanad emised, milliste hind püsis e. n. tasemel. Samuti püsisid endisel tasemele lammaste, lahjemas

toitumuses tapaveiste ja vasikate hinnad. Veiste pakkumine oli keskmine. Tendents selgusetu.

Nädala keskmiselt maksusid:

Suured pullid: rammusad 63—66 s. ja keskmised 60—63 s. kg, eluskaalu järgi 39—42 s. kg.

Väiksemad pullid: rammusad 60—63 s., keskmised 57—60 s. ja lahjad 55—57 s. kg, eluskaalu järgi 32—35—39 s. kg.

Lehmad: nuumatud 68—75 s., rammusad 57—65 s., keskmised 44—57 s., lahjad 38—43 s. ja praak 36—38 s. kg; eluskaalu järgi nuumatud 45 s., rammusad 39 s., keskmised 31 s. ja lahjad 21 s. kg.

Mullikad: nuumatud vastavate lehmadega, rammusad ja keskmised vastavate pullidega ühes hinnas, lahjad lahjadest lehmist 6 s. tapakaalu. ja 4 s. eluskaalu-kg kalimad.

Vasikate pakkumine oli alla keskmist, nõudline keskmine. Tendents selgusetu. Tapetud vasikad ühes naha ja pudemetega maksusid: nuumatud 75—85 s., rammusad 70—75 s., keskmised 60—70 s. ja lahjad 55—60 s. kg, eluskaalu järgi vastavalt 40—48—56—62 s. kg.

Lammaste pakkumine oli alla keskmist, nõudmine keskmine. Tendents selgusetu. Tapetud lambad maksusid: rammusad 77—80 s., keskmised 72—77 s. ja lahjad 65—70 s. kg, eluskaalu järgi 34—38—40 s. kg.

Sigade pakkumine oli väike, nõudmine üle keskmise. Tendents selgusetu. Tapetud sead ühes peade-jalgadega maksusid: noored, peekonkaalulised ja lihasead 110—115 s., rasvasead 113—116 s. ja vanad emised 100—105 s. kg; eluskaalu järgi noored ja lihasead 85 s. ja rasvasead 86 s. kg.

TOORNAHKADETURG. — RAWHIDE MARKET.

Toornahkadeturul hinnad püsivad viimasel ajal stabiilseina. 19. VII k. a. noteeriti Börsikomitee juures toornahkade hindadeks franko vastuvõtupunkt 22. VII—28. VII k. a.:

Veisena had, värsked I sort pulli-120 s. kg, lehma- ja mullikanahad 100 s. kg, 2. sort pulli-108 s. kg, lehma- ja mullikanahad 90 s. kg ning praaknahad 75 s. kg; soolatud nahad 1. sort pulli-143 s. kg, lehma- ja mullikanahad 120 s. kg, 2. sort pulli-129 s. kg, lehma- ja mullikanahad 108 s. kg ning praaknahad 90 s. kg. Tendents kindel.

Vasikana had, 1. sort kõik kuivad, värsked raskusega kuni 3,0 kg kr. 5.— tk.,

2. s. raskusega üle 3,0 kg ühe kg hind kr. 1.65 ning 3. sort praaknahad kr. 3.25 tk. Tendents selgusetu.

Lambana had, 1. sort OJ kr. 6.— tk., 2. sort J kr. 5.— tk, 3. sort L kr. 4.— tk., 4. sort K kr. 3.— tk. ja 5. sort — praaknahad kr. 1.50 tk. Tendents kindel.

Hobusena had, sabata ja lakata, 1. sort soolatud 17 kg ja üle ning värsked 20 kg ja üle kr. 16.— tk., 2. sort soolatud nahad 10—17 kg ning värsked 12—20 kg kr. 11.— tk., 3. sort soolamata nahad alla 10 kg ja värsked alla 12 ning kõik praaknahad kr. 6.— tk. Tendents kindel.

KANAMUNATURG. — EGG MARKET.

Kanamunaturul ei olnud m. n. erilisi muudatusi. Kagu-Euroopa mais on munatoodang näidanud tagasiminekut kuuma aasta-aja tõttu, ühtlasi on kahjustanud kuumus munade mihust. Taani munatoodang on läinud veidi tagasi. Balti riiges on munatoodang näidanud vähenemist, eriti Lätis, kust eksport lakkas. Eestist ja Leedust eksporditi mune tavaliselt koguseis. Hinnad ei muutunud m. n., mistõttu ka Börsikomitee juures asuva kanamunahin-

dade noteerimiskomisjoni poolt noteeriti 19. VII 40 endised hinnad, s. o. eksportmunadele 113 s. kg, siseturumunadele 90 s. kg ja väikesile (20—45 g.) kanamunadele 70 s. kg franko kogumispunkt. Tendents rahulik.

Sisemaa-linnade turgudel maksusid kanamunad m. n. s. paar:

Tallinn	11—14	Valga	13—14
Tartu	13—14	Rakvere	11—13
Viljandi	13—14	Narva	15

PIIMATURG. — MILK MARKET.

Piimahinnad püsivad. Piimahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 22. juulil s. a. Börsikomitee ruumes Tallinnas. noteeriti Tallinna toodavale lahtisele piimale endised hinnad, s. o. I valiku rõõskpiim müügil piimakauplustele 13—14 senti liiter ja müügil piimatööstustele 12—13 senti liiter; II valiku rõõskpiima müügil piimakauplustele 11—12 senti liiter ja müügil piimatööstustele 10—11 senti liiter. Möödunud nädalal märgiti kõikides teadaannetes piimanõudmine hea-

na, tingituna püsivalt soojadest ilmadest ja endiselt väikesest piimakogusest.

Väikemüügil linnades maksus m. n. piim piimakauplustes senti liiter:

	I valik		II valik	
	pudelites	lahtiselt	pudelites	lahtiselt
Tallinnas	18—20	—	15—17	13—14
Tartus	19—20	16	—	13
Narvas	15	—	—	10
Rakveres	16	—	—	11
Viljandis	16	—	—	12—13
Valgas	16	—	—	12

TERAVILJATURG. — GRAIN MARKET.

Sisemaa-linnade turgudel oli teraviljaga vähe tehinguid, kuna heinaaja tõttu ei ole aega talundipidajail sõlta turule. Väiksemate linnade turud on hoopis vaiksed ja müüjaid kui ka ostjaid on vähevõitu. Kaubitsemine teravilja ja teraviljasaadustega turgudel toimus peamiselt kaupmeeste ja tarbijate vahel.

Turgudel jaotimüügil maksusid teraviljad ja nende jahu m. n. lõpul s. kg:

Riigi Väljasalves müüdi rukist ja nisu m. n. samade hindadega nagu nädal varemgi, s. o. rukist 17 s. ja nisu 23 s. kg.

	Rukis	Nisu	Oder	Kaer	Rukki- jahu	Nisu- jahu
Tallinnas	20	28	18	18	20	30
Tartus	17	22	16	16	19	28
Narvas	20	25	18	18	20	30
Rakveres	17	—	15	14	19	28
Valgas	19	25	17	15	19	28
Pärnus	18	22	16	16	19	28

AEDVILJATURG. — VEGETABLE MARKET.

Uudiskaupadena on ilmunud marjaturule müügle vaarikaid ja mustikaid, kuid võrdlemisi tagasihoidlikult. Ka hinnad on kallid, vaarikaist küsitakse 2.50 kr. kg, mustikaist 40—45 s. kg. Samuti vähevõitu on müügil maasikaid, Maasikate hind võrreldes m. n. on pisut langenud, kuid m. a. võrreldes tunduvalt kallim.

vilja pakkumine, kuid ka siin on hinnad märgatavalt kallimad võrreldes m. a.

Tallinna turul maksusid 22. VII:

Üldiselt näib, et k. a. marjaturg tuleb kaunis tagasihoidlik. Möödunud talve suur külm on kahjustanud ka marjapõõsaid, mille tagajärjel hilineb marjade valmistamine ja ka saak tuleb väiksem.

	s. kg		s. kg
Aedmaasikad	200—300	Hernekaunad	40—60
Vabarnad	250—300	Aedoakaunad	120—150
Karusmarjad	40—50	Rabarberivarred	15—20
Metsamaasikad	230—250		s. tk.
Mustikad	40—45	Lillkapsas	5—80
Soomurakas	200	Kurgid	5—40
Tomatid	200—250	Kurgid, petseri	2,5—5
Sibulad, vanad	60		s. kimp
Sibulad, värsked	50	Porgandid	10—15
Peakapsas, värsked	45—50	Peedid	10—15
Kaalikas, värsked	45—55	Redised	15—18
Salat	35	Rohel. sibul	3—5
Kartul, värsked	12—20		

Köögiljaturul suureneb värsked köögi-

KALATURG. — FISH MARKET.

M. n. kalakaubanduses kalatoodangu vähenemise tõttu arenes nõrgem tegevus. Tursasaagi vähenemist põhjustas peamiselt kalastamisel vajalise õngesööda — värsked räime — nappus. Tursa vähesuse tõttu oli näha ka tursahinnas tõusu. Kalasadamaks maksti rookimata tursast 9—12 s. kg ja roogitud 17—20 s. kg; Nõva rannas rookimata tursast 8

s. kg; Tallinna turul müüdi rookimata 18—20 s. kg, roogitud 22—25 s. kg ja lõigatult kuni 35 s. kg. Tartu turul müüdi rookimata tursaka 20—25 s. kg. Värsket lesta müügil rahuldavalt, sest Hiiuma rannaküvetest toodi üle 2200 kg, millest maksti 20—25 s. kg, ning mõned kogused lähemaist randadest — 30—40 s. kg. Tallinna turul müüdi vastavalt kohalikkude les-

ta 40—45 s. kg, kuna kaugemalt-toodud lesta müüdi 30—35 s. kg.

Räimesaagi vähesuse tõttu räämehind endiselt kõrge. Tallinna kalasadamaga kaudu tuli rääme ainult 4220 kg, millest maksti 25—40 s. kg. Tallinna turul müüdi rääme 40—45 s. kg, üksikul juhul koguni 50 s. kg.

Suitsukalakaubanduses valitses elav tegevus odavamate kalasortide ajal.

Rohkesti nõuti kohalikku suitsurääme 17—18 s. kümme ja randadest toodud 13—15 s. kümme, suitsuturska müüdi 45—50 s. kg, lesta 60 s. kg, ahvenat 100—150 s. kg.

Kalimaid kalasorte müüdi: angerjat 350—400 s. kg, siiga 180—250 s. kg, lõhe 800—1200 s. kg.

Soolakalakaubanduses valitses endine seisund.

Kalahindade noteerimiskomisjoni koosolekul 22. VII k. a. noteeriti:

Angerjas — elus, ekspordikõlblik, paangaangerjas (kollane) 160 s. kg, franko rannik. Tendents kindel.

Koha — värsked, ekspordikõlblik, franko rannik: a) alates 1 kg — 3 kg 95 s. kg, b)

alates pikkuses 38 sm kuni 1 kg raskuseni 70 s. kg. Tendents kindel.

Haug — värsked, ekspordikõlblik, franko rannik, valik 0,5—3 kg, merehaug 64 s. kg, järvehaug 63 s. kg.

Tursk — verest tühjaks lastud, a) rookimata kaal alates 1 kg-st 9 s. kg, b) roogitud, ilma peata, kaal alates 650 g 16 s. kg franko rannik. Tendents kindel.

Tähtsamate kalaliikide turuhinnad s. kg.

	Tallinn 20. VII	Tartu 20. VII
Lõhi, värsked	300—400	—
Angerjas "	180—250	200—225
Koha "	120—150	110—120
Haug "	60—90	50—75
Latikas "	60—85	50—65
Ahven "	30—50	20—30
	—	25—35
Sürg "	—	10—15
Linask "	60—70	50—60
Koger "	—	30—40
Rääm "	40—45	—
Tursk "	18—20	20—25
Tusk lõig., värsked	25—35	—
Lest, värsked	30—45	—

VÄLISMAA MAJANDUSTEATMEID

LEEDU PÖLLUMAJANDUSSAADUSTE TOOTMISEST JA KAUBANDUSEST. OUTPUT AND TRADE OF LITHUANIAN AGRICULTURAL PRODUCTS.

Leedu väliskaubanduses on põllumajandussaadusel suur osatähtsus. 1939. a. eksporditi agrarsaadusi kokku 182,5 milj. liti väärtuses, mis moodustab 89,8% üldväljaveost. 1938. a. oli põllumajandussaaduste ekspord 184,9 milj. liti (79,3% üldväljaveost) ja 1937. a. 149,2 milj. liti väärtuses (71,6% üldväljaveost). Väljaveo nõrk tagasimineku 1939. a. (võrreldes e. a.) oli tingitud transpordiraskusist, millised eriti aasta lõpul kaasusid sõjaga. Samuti vähenendas agrarsaaduste ekspordit Vilniuse maakonna liitumise tagajärjel sisemaal tõusnud toitainete tarvitust.

Leedu tähtsamaid põllumajandussaadusi eksporditi 1939. a. järgmises väärtuses: võid 41,6 milj. liti (1938 — 48,5 milj. liti.), peekonit ja sealihasaadusi 30,9 milj. liti (25,1), elussigu 23,5 milj. liti (21,3), teravilja 13,8

milj. liti (21,7), linakiudu 15,1 milj. liti (14,4), takku ja linajäämeid 15,3 milj. liti (10,4), mune 8,2 milj. liti (7,8) ja linaseemet 4,2 milj. liti (2,0) väärtuses. Võrreldes 1938. a. ekspordiga on suurenenud sigade ja sealiha osatähtsus. Sama tendentsi näitab ka linna ja linasaaduste väljavedu. Veidi on suurenenud munade ekspord. Vähenemist näitavad teravilja ja või väljavedu. Võitodang 1939. a. ületas isegi 1938. a. toodangu, kuigi söötmisõlud olid nõrgemad. Võiekspord langes sõja tõttu 1938. a. 17 412 tn-lt 1939. a. 16 388 tn-le. Võiekspordi tagasimineku oli tingitud siseturutarvituse suurenemisest.

Leedu põllumajanduse edendamisel on oluline tähtsusega põllumajandusliku kaubanduse korraldus. Saaduste standardimine, kaubanduse tsentraliseerimine ja ühistegelikele alusele viimine on ol-

nud püüdeks pikemat aega. Pidevate korraldustega on põllumajanduslik kaubandus koonduanud enamuses suurte ühistegelike asutiste kätte. Suurimad neist on:

1) Leedu põllumajanduslike kooperatiivide liit (Lietukis), millise üks tähtsamaid tegevusharusid on teraviljaga kauplemine.

2) Leedu piimatühingute kesklit (Pienocentras), millise kontrolli all on eksportvõi tootmine ja kõik eksportkaubanduslikud tehingud või ja munadega.

3) Leedu lihaühing „Maistas“, mille osanikeks on riik ja seakasvatajad. See ühing tegeleb peekoni ja muude eksportlihasaaduste tootmise arendamise ja ekspordiga. 1939. a. ostis „Maistas“ üle 650 000 liha- ja rasvasea, 72 000 veist, üle 1,5 milj. sulglooma jne. Ühingul on kõrvalharusid, nagu nahavabrik jne. K.a. Leedu valitsus otsustas anda „Maistas'ele“ hobuste ekspordi Leedust.

Peale eelmainitud keskühingute on Leedus veel suhkruühisus „Lietuvos Cukrus“, millise osanikud on riik ja suhkrupeedikasvatajad. Ühisus asutati 1930. a. ja tema ülesandeks on suhkru tootmine ja eksport. Ühingule kuulub 3 suhkruvabrikut.

Ühisus „Linax“ asutati 1939. a. sügisel; ülesandeks kontrollida ja ekspordida kõiki linasaadusi ja edendada linakasvatust.

A/s. „Sodyba“, mille osanikeks on „Pienocentras“, „Lietukis“ ja suhkrupeedikasvatajate ühing, asutati 1939. a. sügisel ja ettevõtte ülesandeks on puu-, aedvilja ning mee ekspordiks ettevalmistamine ja eksport.

Eksporditavate põllumajandussaaduste müüsi töstmiseks valitsus korraldas järelevalve eksporditavale lihale 1925. a., võile ja munadele 1927. a., linaseemnele 1925. a., linakiule 1926. a. Eksportsaaduste kontrollimäärusi tihendati 1934. a. Mõjuka järelevalve teostamine on muutunud lihtsamaks eksportsaaduste müügi tsentraliseerimisega. Eksportsaaduste tootmise ergutamiseks madalate hindade puhul Leedu valitsus määranud miinimumhinnad järgmisile saadusile: sead, milliseid ostab „Maistas“; piim, toodetud ühistegelikes piimatalitustis ja koorejaamades; munad, millised on ostetud sisse „Pienocentras'e“ poolt, ja teravili, mis on ostetud sisse „Lietukis'e“ poolt. Kolme eelmainitud ühistegeliku tsentraalsettevõtte koos-

töö tulemusena on suudetud hoida hindu sobival tasemel.

Tootmiskulude alandamise suunas on Leedu hindade kontrollasutis reguleerinud hindu ka ostukaupade osas, nagu keemilised ained, kliid, õlikoogid, puumaterjal jne. Siseturul on määratud sügisel ka miinimumhinnad kartulele, milliseid müüvad põllumehed piiritus- ja tarkliisvabrikutele.

Põllumajandussaaduste tootmise arendamise eesmärgil on taimekasvatuse edendamise alal korraldatud seemnevilja aretamist, paljundamist ja levitamist. „Lietukis“ ostab aretatud teravilja- ja kõrshainasorte Leedu põllumajanduslikult uurimusinstituudilt ja müüb lepingu alusel põllumeestele-paljundajaile. Viimased paljundavad sorte ja müüvad seemneviljahiisuse „Lietukis“ kaudu põllumeestele. Määrused seemnevilja kauplemise kohta ilmusid 1939. a. okt., kusjuures seati sisse ka sise-maine seemnekontroll. Suhkruühingus „Lietuvos Cukrus“ on arendanud suhkrupeedikasvatust ja aretust. K.a. valmis kolmas suhkruvabrik, mis alustab tööd sügisel. Paljud sordiaretajad-põllumehed on sõlminud lepingu suhkruühisusega suhkrupeedi kultiveerimiseks. Taimekasvatuse alal on pühendatud suurt tähelepanu rohumaade kultiveerimisele. 1938. a. alates on Leedus makstud osalist preemiat saakide töstmiseks põllul ja rohumaal. Nende preemiade abil võisid põllumehed osta kõrshainte ja liblikõieliste taimede seemneid külviks, maaharimisriistu maaparanduseks jne. Samuti on asutatud traktorite ja masinariistade jaamu, millised on põllupidajate kasustuses mõõdukate tasudega.

Loomakasvatuse ala arendamiseks on loodud täku-, pulli-, kuldi- ja jäärajamu, organiseeritud noorloomade näitusi, auhinnatud parimaid suguloomi, antud rahalist abi kontrollühingutele ja aretusseltsidele, millised peavad tõuraamatuid. Kontrollkarjades on lehmade arv tõusnud 1934.-35. a. 34 041-ilt 1938.-39. a. 50 351-le. Eri-seadus veiste tõuaretuse edendamiseks ja erivolitus põllutöministeeriumile pullide inspeksiiooni korraldamiseks kuulutati välja 28. III 39.

Piimatalituste seadiste täendamiseks ja tegevuskapitalide suurendamiseks annab va-

litsus abiraha piimahiingule. Viimaseil on õigus saada maapangast madalaprotsendist laenu soodustatud tasumisvõimalustega.

Seoses villa ja villase riide sisseveo takistustega sõjaolukorras on juhitud erilist tähelepanu lambapidamisele. Püütakse tõsta lammaste arvu ja villamihust. Põllutööstusteeringumi poolt on loodud mitu jaama merinõuamba kasvatamiseks, et saada kõrge mi-husega villa. Linnukasvatuste edendamisel on väljutud muna- kui ka lihatoodangu suure-damise seisukohalt. On asutatud suuri hau-dejaamu, kust talundipidajad saavad osta päevaseid tibusid.

Töö maaparanduse ja maakorralduse alal on olnud Leedus intensiivne. Riik on pidevalt reguleerinud veepindu ja kaevanud peaveejuhimeid. 1921.—1937. a. kaevati 416 000 ha maa-alale peaveejuhimeid, mis moodustab 10% põllumajandusmaast. 1938. ja 1939. a. jooksul kuivendati 51 000 ha maad. Põllutööstusteeringum annab talundipi-dajale tehnilist abi tööjõudude näol ja maa-

paranduseks saab abiraha erifondist. Maa-korralduse ikava alusel oli nähtud ette väike- ja keskmise suurusega talundite loomine. 1920—37. a. maakorraldus haaras 6 096 külla 1 491 475 ha maa-alaga, kusjuures loodi 139 551 talundit. 1938/39. a. oli maakorraldus-töid 891 küllas ja loodi 19 523 talundit. See töö jätkub ka k. a. suurendatud ulatuses Vil-niuse maakonnas.

Sotsiaalseadusandluse alal on Leedus märkida 1938. a. asutatud fondi sise-ministeeriumi juures, kust saab abiraha ta-lundipidaja, kelle põllupidamist on tabanud looduslikud kahjud, nagu tormid, rahe ja äi-ke. 1938. a. antud seaduse alusel on kõik põl-lutöölised, palgalised ja hooajatöölised koos töötava talundipidaja perekonnaliikmetega kindlustatud õnnetusjuhtude vastu. Tervis-hoiuseadlusandlusega (1938. a.) on loodud 200 tervishoiupunkti üle riigi, kus igas on arst ja ämmaemand. Maaehitiste püstitami-se seadus 1939. a. ja antud määrused regu-leenivad hügieenilist olukorda maal.

INFORMATSIOONI OSA

EESTI PANGA NÄDALAARUANNE.

Eesti Pank (Bank of Estonia) — Weekly Return,

AKTIIVA

15. juulil 1940. a.

PASSIVA

1. Kattevara: — <i>Reserve:</i>		1. Põhikapital — <i>Capital</i>	5 000 000,—
kuld, rahas ja kangides ning		2. Tagavarakapital — <i>Reserve Fund</i>	1 478 758,84
võllsraha (§ 59)	47 715 480,60	3. Ertagavarakapital	4 122 865,94
2. Vahetusraha — <i>Subsidiary Coin</i>	635 930,48	4. Jooksvad kohustused: — <i>Current Liabilities:</i>	
3. Sisevekslid: — <i>Home Bills:</i>		a) pangatähed liikvel	87 301 425,—
kaubavekslid	19 555 272,22	b) jooksvad arved:	
põllumajanduslikud	2 699 857,37	valitsuse	12 459 122,98
metsatööstuslikud	14 930,—	pankade	8 026 465,78
4. Laenud: — <i>Loans and Advances:</i>		teised	5 362 356,07
valitsusele	—	5. Muud passivad — <i>Other Liabilities</i>	24 218 530,01
teistele *)	33 728 069,88		
5. Kinnis- ja välisvara — <i>Immovable</i>			
<i>Property and Equipment</i>	3 457 601,06		
6. Muud aktiivid — <i>Other Assets</i>	39 903 004,51		
	<u>147 989 524,62</u>		<u>147 989 524,62</u>

Kattevara vahekord jooksvate kohustustega: } 42,17%
Proportion of Reserve to Current Liabilities:

*) Selles summas Vab. Val. poolt garanteeritud laene Kr. 703 855,57
Includes Ekr. 703 855,57 guaranteed by the Government.

JUHATUS.

VÄLISMINISTEERIUMI VÄLISKAUBANDUSE OSAKONNA TEATED

NSVL.

Veejõujaama ehitamine Ensos NSVL-us.

Construction of New Power Station in Enso, USSR.

Ensos (Karjala-Soome vabariigis) ehitatakse veejõujaam, mille 4 turbiini 25 000 kW rakendatakse 1941. a. kestel tööle. K. a. mää-

ratakse ehituseks 25 milj. rubla. Leningradi tööstus saab sellest jõujaamast kõrgepingeliini kaudu aastas 670 milj. kW/h energiat.

Uusi ravipreparaate NSVL-us. — *New Pharmaceutical Products in the USSR.*

„Industria“ teatel on NSVL-u Teaduste Akadeemia orgaanilise keemia instituudil õnnestunud valmistada kahte uut ravipreparaati. Esimene neist, nimega „fenatsetiin“, osutus mõjuvaks ravimiks hingamiskeskuste rikete korral. Fenatsetiin on mõjukam kui

varemkasustatud lobeliin, valmistamise poolt viimasest lihtsam ja 10 korda odavam.

Teine preparaat, n. n. „lupilkoiin“, on anästheesia kõrvalsaadusi, ületab oma mõjukuselt ja toime kestuselt tunduvalt kokaiini.

VSFNV töötajad andsid laenuks riigile 6 miljardit rubla.

RSFSR Workers' Purchase Government Bonds Amounting to 6 Milliard Roubles.

„Pravda“ teatab 18. VII s. a., et riigilaenu tellimuste kogusumma VSFN-Vabariigis tõusis 17. juulil s. a. ligi 6 miljardile rublile. See on poolteist korda suurem summast, mille ulatuses paigutati riigilaenu 1938. a., ja 850 milj. rubla võrra enam, kui anti tellimusi laenule m. a.

Huvitav on märkida, et viimaseil aastail on tunduvalt suurenenud kolhooside liikmete poolt tellitud laenusumma. Kui 1938. a. kolhooside liikmed tellisid riigilaenu 481 milj. rubla eest ja 1939. a. paigutati kolhoosidesse riigilaenu 532 milj. rubla ulatuses, andsid nüüd kolhooside liikmed riigile laenuks üle 765 miljoni rubla.

LÄTI.

Töötava talurahva olukorra parandamine Lätis.

Improvement of Living Conditions for the Farm Population in Latvia.

„Trudovaja Gasetas“ ühes valimiseelses artiklis kirjutab järgmist: Läti 190 000 kesk- ja väikemaapidajat, arvatud kaasa ka nn. maatud, kes omavad maad alla 1 ha, omavad kokku 2 186 000 ha maad. Seega omab töötav talurahvas vaid 35% pindalast, millel asub 85% kõigist põllumajanduslikest majapidamisist. Samaaegselt on suurmaapidajate omanduses 40 000 majapidamist 4 000 000 ha-ga. Üksikasjaliselt osituvad majapidamised järgmiselt:

Suurus	Arv	Üldpindala
alla 1 ha	10 702	5 115
1 kuni 2 ha	11 981	18 396
2 „ 3 ha	8 648	21 356
3 „ 5 ha	14 541	59 186
5 „ 10 ha	43 540	329 454
10 „ 15 ha	35 195	440 055

Suurus	Arv	Üldpindala
15 „ 20 ha	35 954	617 581
20 „ 30 ha	30 818	715 123
30 „ 50 ha	21 804	863 794
50 „ 100 ha	16 777	1 105 257
üle 100 ha	2 200	2 016 344
K o k k u		281 055 6 191 551

Vana valitsus määras tasuvamale ametikohtadele administratiivvald peamiselt suurmaapidajaid ja nende perekonna liikmeid. Ka kasustasid viimased odavat tööjõudu, soodsaid laene, põllumajandusmasinate ja tõukarja ostmiseks, ehitiste püstitamiseks jne. Sellest nähtub, et suurmaapidajad olid kõigiti eesõigustatud olukorras.

Suurim maapuudus valitseb Latgallias, mille kõrvaldamisele nüüd esmajoones asutakse.

UNGARI. Uus määrus maisi- ja nisutagavarade järelevalveks Ungaris.

New Regulations for the Sale of Maize and Wheat in Hungary.

Maisi- ja nisutagavarade endise registreerimisest andis valitsus välja uue määruse, millega kuuluvad otsesele registreerimisele kõik nisutagavarad üle 5 kv ja

maisitagavarad üle 10 kv. Registreeritud maisi ja nisu müük võib toimuda ainult poolriikliku a/s. „Futura“ kaudu, milline tegutseb riigi ülesandel.

Mootorsõidukite kummide müügi kitsendamine Ungaris.

Hungary Restricts Sale of Tires.

Ametlik leht avaldab tööstusministri määruse, milles on nähtud ette, et kontrolli alla võetud mootorsõidukite kummide müük võib

teostuda ainult kummitööstuse toorainete majandamise komitee loal.

Ungari puu- ja juurvili Saksale.

Germany Purchases Hungarian Fruit and Vegetable Crop.

Hiljutilõppenud Ungari-Saksa läbirääkimiste tulemusena nõustus Saksa ostma kogu Ungari puu- ja juurvilja ülejäägi. Saksa impordib tavaliselt aastas 3,5 milj. kv puuvilja ja umbes sama palju juurvilja. Sellest on

Saksa (ilma liidetud maa-aladeta) ostnud senini Ungarist ainult 3—4%. Ungari puu- ja juurvilja väljaveos etendab aga Saksa palju suuremat osa.

RUMEENIA.

Uusi väljaveokeelde Rumeenias.

New Export Regulations in Rumania.

Ungari väliskaubandusamet teatab, et Rumeenia keelas kalakonservide ja kõrvitsaseemnete väljaveo. Keeld ei hõlma neid kaupu,

millised on juba transporditud piiripunkti ja millede eest veoraha on tasutud.

Määrus õlitööstuste aktsiate müügikeelu kohta välismaalastele Rumeenias.

Rumania Forbids Sale of Oil Industry Shares to Foreigners.

INB teatab Bukarestist 11. VII s. a., et valitsus on andnud hädaolukorramääruse, mille

järgi on karmilt keelatud Rumeenia õlitööstuste aktsiaid võrrandada välismaalastele.

Tööteenistuskohustus põllumajanduses Rumeenias.

Compulsory Farm Labour Service in Rumania.

INB teatab 12. juulil Bukarestist, et prefektidele on antud õigus võtta tarvitusele erakordseid abinõusid põllumajandustoodangu kindlustamiseks. Prefektid võivad kohus-

tada kõiki töövõimelisi põllumajanduses tegelevaid või tegeutsenud isikuid, kellele vanus ei tõuse üle 70 aasta, võtma osa põllumajanduslikest töist vastava tasu eest.